

Iskaja vsak letnik
in velja s poštno
uro in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
na celo leto K 4.—
na pol leta „ 2.—
na četrt leta „ 1.—

Haročnina se pošilja
opravljenosti v tiskarni
sv. Cirila, krovnice
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Pretečniki katol. tis-
kovnega društva do-
živajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOŠPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobajo
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 22.

V Mariboru, dne 28. maja 1903.

Tečaj XXXVII.

Nemiri na Jugoslovanskem.

Avstro-ogrška država nikdar ni lepo ravnala z nami Jugoslovani. Ogrska vlada je tlačila Hrvate, avstrijska vlada pa prezira nas Slovence in primorske ter dalmatinske Hrvate. Kupa krivic, ki so jo nudili Ogrri Hrvatom, pa je priklopela v zadnjem času do vrhunca in ves narod na Hrvatskem je vstal, da se otrese ogrske nadvlade. Hrvati nočejo več velike večine davkov pošiljati na Ogrsko, doma pa stradati, oni si nočejo več dati vsiljevati nerazumljivega madjarskega jezika ter odpraviti hrvatskega. A ker izražajo tudi javno to svoje prepričanje, godi se jim jako slabo. Zavedni Hrvati se zapirajo v ječe, voditelji stavijo pred preki sod in obešajo na vislice.

Ban Khuen-Hedervary je oni mož, ki na Hrvatskem uresničuje mažarske naklepe in dela za gospodarski polom in narodno smrt hrvatskega ljudstva. Proti njemu se obrača ves gnjev, vsa srditost cele Hrvatske. Toda ban Khuen-Hedervary ima moč v rokah in za-to še ga nevolja hrvatskega ljudstva ni prekucnila z banskega prestola. Vestno skrbi za to, da na višjih mestih ne doznajo za pravi položaj v kraljevini, časniška poročila pa, ki govore o nemirih na Hrvatskem, proglašajo jednostavno izmišljenim.

Slovinci v Avstriji smo dolžni, da podpiramo svoje jugoslovanske brate na Hrvatskem v boju proti nasilstvu in krivicam. Saj nas veže s Hrvati enoista vera, narodnost in marsikatera doba iz prošle zgodovine. Jugoslovanski poslanci so s tega stališča v

državnem zboru že začeli delovati. V zbornici so z nujnim predlogom in z vprašanji obračali pozornost na hrvatske dogodke. Star sovražnik Jugoslovancov ministrski predsednik jih je sicer zaradi tega že parkrat na jako nevljuden način zavračal ter neresnično poročal o hrvatskih nemirih, vendar javnost verjame poslancem in ne predsedniku dr. Körberju, ker vsakemu je očitno, da iz njega govori le sovrašтво do jugoslovanskega plemena.

Hrvatski poslanci iz Dalmacije in Istre so zaprosili, da smejo stopiti pred prestol cesarjev in mu razjasniti položaj na Hrvatskem. Toda ministrski predsednik dr. Körber tudi sedaj ni mogel potlačiti svoje strasti, postavil se je med cesarja in ljudske zastopnike ter dosegel, da hrvatski poslanci niso smeli pred cesarja. Kakor v zasmeh jim je te korake naznanil tudi v zbornici. Jugoslovanski državni poslanci pa so zopet pokazali, da so večinoma že prestari in preokorni za sedanje razburjene čase, zasmehovanje so vtaknili v žep ter se samo zagrozili, da bodo ministrskemu predsedniku že pokazali. Tako stori vaški fant, ki je bil tepen, a si ne upa udarcev vrniti. Jugoslovanski poslanci bi morali začeti po takem zasmehovalnem odgovoru obstrukcijo, edino obstrukcija bi bila umešten odgovor!

Tudi ljudstvo slovensko se je zbudilo vsled nečuvnih dogodkov na Hrvatskem, ono iskreno sočustvuje s svojimi rodnimi brati! Tržaški Slovenci so pokazali svoje sočutje s Hrvati na velikanskem shodu v

Trstu, kranjski Slovenci v Ljubljani, štajerski Slovenci pa se bodo zbrali dne 1. junija na ljudskem shodu pri Celju.

Jugoslovani, Slovenci in Hrvati, čutimo vedno bolj tuji jarem in za to kličemo skupno po svobodi in neodvisnosti!

Shod županov v Ormožu.

Ormož, dne 18. maja 1903.

Svaka sila do vremena! Pogubnemu pritisku pomore le organizovana branitev. Še nikoli ni bilo združenih toliko županov, svetovalecev in odbornikov v Ormožu, kakor dne 17. majnika t. l.

Združile so jih krivice, ki se jim gode od strani različnih oblastij, posebno v jezikovnem obziru. Ponižnost in potrpljenje sta priklopela do vrhunca in umevno je tedaj, da so prišli župani protestirat proti takim kričečim razmeram. Da je bil povod sestanku važen, videti je bilo že na obrazih udeležencev, kajti iz vseh obrazov odsevala je nekaka svečana resnoba in moška odločnost, lastnosti, ki se opazujejo le pri ljudeh, ki se zavedajo njim prizadetih krivic.

Dne 17. majnika t. l. vršil se je namreč v Ormožu v prostorih okrajnega zastopa prvi shod slovenskih županov ormoškega okraja. V pripravljalni in izvrševalni odbor za ta shod volili so se gg. Jožef Šinko, župan središki kot načelnik ter župani Florijan Kuharič, Martin Stanič in Ivan Raušl kot udi.

Ta odbor je poklical vse slovenske župane ormoškega okraja na zgoraj omenjeni

Listek.

Hiša v gozdu.

(Resnična dogodba; poslovenil Iv. Vouk.)

V moji mladosti sem rad obiskoval hišo nekega prijatelja mojih starišev. Bila je ena najsrečnejših hiš, kolikor sem jih kedaj videl. Moji stariši so z njo živeli v najboljšem prijateljstvu in ker sem se bil tudi jaz oklenil svojih pajdašev iz njih hiše, smo bili pogostoma skupaj.

Najbolj priljubljena v celi rodbini in tudi daleč na okolu je bila stara ljubeznjiva gospa, katero so znanci imenovali navadno »stara mama«, tujci pa »gospa gozdarica«. Imela je kakih sedemdeset let, vendar je še bila živahna, gibčna; in vkljub svojim že belim lasem, je vzbujala povsod zanimanje.

Ko sem nekega večera prišel v to hišo, sem našel že »stara mama« v živahnem pogovoru z dvema gospodoma. Jeden je bil mlad pravnik, drugi pa stari upokojeni stotnik. Pogovor je bil o ženskem pogumu in če se sme pogum prištevati k ženskim značajem.

Stara mama je rekla:

»O tem sodite potem, ko vam povem nek resničen dogodek, ako vas ž njim ne bom dolgočasila.«

To je bilo znamenje in od vseh strani

smo prosili staro mamo, naj nam to le pove. Omeniti moram, da je znala v resnici krasno pripovedovati.

Po kratkem molku začela je svojo povest tako-le:

»Dve uri hoda od mesta S. stoji, ali pravzaprav je stala, v zadnjem času preteklega stoletja v velikem gozdu lepa hiša, v kateri so prebivali gozdarji. Priprosta in snažna je tako ljubeznjivo molela iz zelenega smrečja in drugih dreves, da ti je veselja igralo oko, ako si jo zagledal.

Na severni strani je stalo veliko gospodarsko poslopje z lepem vrtom; južna stran jednonadstropne hiše je bila preraščena z vinsko trto. Ta trta je bila veselje in ponos gozdarja, dasi je dajala le malo in ne posebno okusnega grozdja.

V hiši so prebivali sami srečni ljudje. Anton Volčanec je bil mlad deček, sirota brez starišev, katerega je stari gozdar sprejel za učenca. Trdo se je godilo fantu pri strogem možu, predno je dospel do časti lovskega pomagača. Ker je bil vrl in marljiv mladenič, prikupil se je staremu gozdarju, da mu je ta zaupal vedno več.

Tako je teklo leto za letom. Stara gozdarica, vrla žena, je že davno umrla in nadomestovala jo je v gospodinjstvu edina hčerka Ivanka. Ko je zbolel njen oče, bil je

gozdarski pristav Volčanec prava pomoč oslabelemu gozdarju. Zvesto je spolnjeval vse dolžnosti, skrbno stražil gozd in hišo, a največje plačilo mu je bilo pohvala od strani očeta in pa prijazen nasmeh njegove hčerke.

Da, ta Ivanka! Kje na širokem svetu je bilo še tako dekle? Tako lepa in ljubeznjiva, tako razumna in pridna, tako nežna in dobra? Biseri so bile njene oči. Ubogi mladi Volčanec. Srce mu je kipel v prsih, ko je pogledal mlado deklico, vedoč, da mu ni možno doseči sreče, da se združi z njo za vedno.

Stari gozdar je sprevidel, kako stoji z mladima. Dolgo je premišljeval in prevdarjal, a nazadnje je spoznal, da ne najde boljšega in pridnejšega zeta. Nekega dne se je dogovoril z njim po domače, ter mu je dal roko svoje hčerke in obljubil, da dobi kakor njegov zet tudi njegovo službo. Kaj je odgovoril srečni mladenič, sklepa se lahko iz tega, da je za štiri tedne bila vesela poroka. Srečnejše dvojice od teh dveh bi našel težko pod solncem in dobri oče je užival za to veliko hvaležnost.

Škoda le, da se ni dolgo veselil sreče svojih otrok; za pol leta potem so ga pokopali in Ivanka se ni mogla utolažiti o izgubi ljubelega očeta. Sčasoma se je tudi ona pomirila.

Anton je dobil službo svojega tasta in lepo, srečno življenje je cvetelo v hiši. Mar-

dan na sestanek v Ormož, da razpravljajo o točkah njim predloženega dnevnega reda.

Temu povabilu odzvali so se skoraj vsi slovenski župani ormoškega okraja, pa tudi nekateri občinski svetovalci in odborniki. Prišlo je gotovo nad 50 povablencev.

Načelnik pripravljalnemu ter izvrševalnemu odboru, g. Jožef Šinko, otvoril je shod ter v svojem nagovoru pozdravil najprisrčnejše prvi skupni sestanek slovenskih županov, svetovalcev in odbornikov ormoškega okraja.

Nato se je izvolil na predlog g. Martina Staniča z vsklikom za predsednika starostoromoških županov gosp. Franc Zabavnik, za podpredsednika pa g. Ivan Kočever, občinski svetovalec središki in deželni poslanec.

Po izvolitvi zapisnikarjev podeli se beseda g. Jožefu Šinko, ki poda v znesenem in obširnem govoru pravo sliko vseh težav občinskega predstojnika zlasti v jezikovnem oziru.

G. Šinko konstatuje žalostno dejstvo, da se slovenski jezik bolj in bolj spodrija iz vseh javnih uradov, osobito iz političnih in da dobivajo občine vse spise in rešitve od okrajnega glavarstva v Ptuj, kakor od c. kr. namestnije v Gradcu v izključno njim neumljivi nemščini, tako, da so primorani tega jezika nevesči župani, kadar dobijo kak odlok od teh oblasti, iti od Poncija do Pilata, da se jim isti v materinščini raztolmači. Radi tega v temeljnih zakonih nepostavnega postopanja zamudijo župani veliko časa, večkrat se jim ne naznani prava vsebina odloka in posledica temu je, da se župani kaznujejo zbog malomarnosti, katere oni niso nikdar zakrivil.

Če bi se tedaj natančno izvrševal § 19 temeljnih zakonov, ter se dopisovalo od uradov v slovenskem jeziku, bi tudi župani mogli svojo dolžnost hitreje in točno izpolnovati. G. Šinko konstatuje nadalje dejstvo, da c. kr. okraj. glavarstvo včasih že v prvem dopisu z globo žuga, kar gotovo žali ne samo župana, ampak tudi urad sam.

On predlaga tedaj: shod skleni zahtevo, da morajo uradi vse spise in rešitve sestavljati in izdajati v jeziku strank, da se tedaj pošiljajo slovenskim občinam le slovenski dopisi in slovenske tiskovine, ter se nadalje naj sklene, da župani nemških dopisov ne rešujejo, ampak zahtevajo, da se nemški dopisi uradno v slovenski jezik prestavijo.

Ta resolucija se je sprejela soglasno ter se je izvrševalni odbor pooblastil, da o tej resoluciji pristojne oblasti obvesti.

Nadalje konstatuje g. I. Šinko, da tudi kazenski oddelek c. kr. okrajne sodnije v Ormožu popolnoma prezira v temeljnih za-

konih zajamčeno pravico prebivalcev ormoškega okraja, ker tudi od tega urada dobivajo slovenske stranke vabila, dopise in razsodbe v zgolj njim neumljivem nemškem jeziku, kar poprej v toli meri nikdar ni bilo. On torej predlaga, da se sklene to resolucijo razširiti tudi na zgorajni urad, kar se soglasno sprejme. Nadalje je razmotrival gosp. Šinko dolžnosti občinskega predstojnika v izročnem področju in je posebno povdarjal sitnosti, ki jih ima občinski predstojnik z dostavljanjem sodnih rešitev.

G. Šinko tedaj predlaga, da se naj izvrševalni odbor pooblasti, da isti vse mogoče ukrene, da daje država županom za izvrševanje poslov v prenešenem delokrogu primerno odškodnino, kar se soglasno sprejme.

Ravno tako se soglasno sklene zahtevati:

I. na c. kr. pošti v Ormožu dvojezični napis, dvojezične tiskovine, dvojezični pečat in dvojezične oglase,

II. pri c. kr. finančnem stražnem oddelku v Ormožu dvojezični napis, dvojezični pečat, dvojezične tiskovine in oglase,

III. pri c. kr. davkarji v Ormožu dvojezični pečat,

IV. pri ormoški, središki in velikonedeljski postaji dvojezični napis, izklic teh postaj tudi v slovenskem jeziku ter vsa naznanila v slovenskem jeziku,

V. razglase razpreglednega urada katastra tudi v slovenskem jeziku ter se v izvršitev te resolucije pooblasti izvrševalni odbor.

Nato podeli predsednik g. Fr. Zabavnik besedo občin. svetovalcu in dežel. poslancu g. Ivanu Kočever, ki se je pri tej priliki zahvalil navzočim županom za izvolitev dežel. poslancem ter za njemu s tem izkazano zaupanje.

Nato je isti razjasnjeval obširno in stvarno naše stanje v deželnem zboru, govoril duhovito in razumno o gospodarski organizaciji ter očrtoval, kako naj bi gospodarji poslovali pri živinoreji in trtoreji itd., da dosežejo na gospodarstvenem polju kake uspehe.

Poslušalci so ta izvajanja našega dičnega poslanca odobraval ter mu v zahvalo zaklicali trikratni gromoviti »Na zdar!«

K besedi se še zglašajo občinski predstojnik g. Vraz, ki priporoča skupno delovanje vseh slovenskih županov.

G. župan Šinko predlaga, da izvrševalni odbor dela na to, da se izda za župane toli potrebni poslovnik, ki bi dajal navod za uradovanje, kar se tudi soglasno sprejme.

Nato je zaključil predsednik toli pomembni škod ter povabil vse navzoče, da se dvignejo raz sedežev ter zakličejo najviš-

jemu zaščitniku naših zakonov, presvitlemu cesarju, trikratni »Živijo«, čemur so se navzoči s krepkim glasom odzvali.

Da bi rodil ta shod obilo sadu ter našel tudi posnemovalcev v drugih krajih!

Državni zbor.

Dunaj, 24. maja 1903.

Za uboge Hrvate.

Znano je že našim čitateljem, kako grozno se godi našim sosednim bratom na Hrvaškem. Proti vsem postavam vsiljujejo Mažari Hrvatom mažarske napise in zastave. Večkrat so se radi tega hrvatski poslanci iz Dalmacije pritoževali v dunajskem državnem zboru; a ministerski predsednik dr. Körber jim je vsikdar odgovarjal: »To nas nič ne briga, Hrvatska spada pod Ogersko.« Ko krivice le niso prenehale, temveč se vedno bolj množile, je »Slovenska zveza« v družbi z nekaterimi Čehi vložila radi krivičnega postopanja ogerske vlade proti Hrvatom nujni predlog, o katerem se je moralo takoj razpravljati v zbornici. Godilo se je to v torek 19. majnika. Od vlade so se zahtevale v tem predlogu tri reči: 1. Naj požene iz avstrijskih dežel mažarske vohune, ki hodijo tod; 2. Naj naznani, zakaj je dala naša vlada vsled pritiska iz Ogerske preiskovati po ljubljanskih tiskarnah, če se ne tiskajo ondi spisi proti Mažarom; 3. Naj naša vlada ukrene potrebno, da se poleže razdraženost, ki je nastala po južno-avstrijskih pokrajinah vsled mažarske krutosti proti Hrvatom.

Poslanec Bianchini je obširno razpravljalo o nasilstvih, katere trpijo Hrvati po Hrvatski in v Slavoniji od strani Mažarov. Po vsej pravici je napadal v prvi vrsti hrvatskega bana grofa Khuen-Hedervary-ja, katerega je imenoval med drugim: »sramoto za olikano Evropo.« Ministerski predsednik dr. Körber je ponavljal svojo staro pesem, da v dunajskem državnem zboru ni mesto, kjer bi se smele razpravljati te zadeve. Očital je poslancu Bianchini-ju, da je preveč goreč za Hrvate. Pozneje je Bianchini Körberju odgovoril, da naj ministerski predsednik preproči hrvatske razmere, preden se drzne o njih govoriti. V imenu Čehov je zagotavljal poslanec dr. Dyk, da bojo Čehi vsikdar branili svoje brate na jugu: Slovence kakor Hrvate. Isto je izjavil v imenu Slovencev dr. Žitnik. Poslanec Vukovič je omenjal grozno nevhvaležnosti, s katero plačuje Avstro-Ogerska veliko požrtvovalnost, katero je razodeval hrvatski narod Avstriji l. 1848 in 1849. V teh letih so se spuntali Mažari proti

ljivo je gospodinjala mlada, cvetoča žena in oskrbovala hišo in vrt s pomočjo zveste stare dekle, Mice, katera jo je še kakor otroka zibala. Mnogokrat je bila po cele dneve sama, ker je mladi gozdar imel veliko opravka v gozdu. — Zvečer pa je sledilo veselje in objemanje.

Kakor radosten sen, preteklo je obema leto. Mislila sta, da je njima sreča priklopela do vrhunca. Pa motila sta se, in to sta še le sprevidela, ko je zagledal beli dan prvi otrok, močan lep in zdrav deček.

Malo dni po tem srečnem rodbinskem dogodku je bilo videti gozdarja opravljenega za pot v mesto L., kamor so ga klicali razni nujni opravki. Tudi je imel nakupiti razne reči za krst, katerega je hotel sijajno obhajati.

»Na svidenje, Ivanka«, je rekel Anton in stopil k postelji žene; »na svidenje, ljuba žena! Ako bo možno, pridem zvečer nazaj; če pa mi ne bo možno nocoj, vidiš me pa gotovo jutri zjutraj. Saj veš, da imam mnogo opraviti v L. Pazi na-se in na najinega mladega »gozdarja« tukaj, da vaju najdem oba zdrava.«

Ljubeznjivo se je nagnil po teh besedah in poljubil dete in mater ter hotel iti. Že je odprl duri, kar se je obrnil in obstal ves zamišljen.

»No, Anton, kaj premišljuješ?« ga je nagovorila žena.

»Ivanka, ni mi posebno prav, da ti s staro Mico sama, brez vsega varstva ostaneš. Kaj, ko bi se tebi ali otroku kaj pripetilo! Zakaj ravno moram sedaj v L., ko ni nobene pomagača doma. Saj veš, da mi gre s spravljanjem drv trda.«

Pred kratkim je namreč burja polomila precej dreves in povzročila precejšnjo škodo. Drevesa so bila prodana, denar že tukaj, in prišel je čas, da je moralo biti vse v redu; les še pa ni bil zmerjen, razsekan itd.

»Anton, meni se dozdeva, da vidiš pri belem dnevu pošasti«, odgovorila mu je smehljaje Ivanka. »Kaj neki se naj pripeti otroku in meni? Midva se dobro počutiva in le na tvoje prigovarjanje sem ostala dalje v postelji. Le idi brez skrbi, kamor te kličejo opravki; prej ko odideš, prej se povrneš.«

»Da — ali — to je — ljuba žena, reci mi odkrito, ali se res ne bojiš ničesar? Tukaj sredi gozda je tako samotno!«

»Kako? Da bi se bala? Jaz? Bog ve, Anton, odkar imaš otroka, si postal sam otročji. Pred kom naj se bojim, jaz, ki sem gozdni otrok, tukaj rojena, tukaj vzgojena? Gozd in jaz sva znanca. Razbojnikov ni, divjih zveri tudi ne. Da boš pa bolj miren, ti obljubim, da bom imela ves čas, ko tebe

ne bo, vrata zaklenjena. Ali si sedaj zadovoljen? Idi toraj v božjem imenu in se kmalu vrni. Na svidenje!«

In odšel je. Na dvorišču je še zabičil Mici, naj skrbno pazi na njegov zaklad, nato je poklical psa, sedel na konja in oddirjal.

Ivanka je ležala srečno se smehljajoča. Predpoldne je preteklo v raznem premišljevanju in z negovanjem otroka. Kar je zaslišala trkanje na vrata.

Mica je pogledala skozi okno in takoj spoznala »rudečo Lizo«, ženo iz bližnje vasi, ki je navadno delala pri gozdarjevih, ter si s pridnostjo pridobila njih naklonjenost. Vrh tega se jim je tudi smilila, ker jo je mož šestokrat pretepal. Ta, z imenom »šepavi Vid«, je delal istotako pri gozdarju, bil je pa pijanec in nezaupen delavec. Svoje ime je dobil po strti nogi, ki se mu ni prav zacelila in je za to šepal, Liza pa je imela rudeče lase, zato je bila »rudeča Liza«.

Rudeča Liza je vstopila v sobo in šla k postelji s sklenjenimi rokami, in kakor so že ženice, je začela občudovati in hvaliti.

»Kdo bi si mislil. Že šest dni je gospa gozdarica v otročji postelji in nikdo ni tega vedel! In kakšnega angelčka imate tu!? Ej, ti mali srčni tatek! Mnogo otrok sem že videla in imela v rokah, takšnega pa še le nisem videla. Gospod gozdar je lahko vesel.

našemu vladarju ter ga na nekem shodu celo odstavili. Hrvatski ban grof Jelačić je zbral na svoje stroške mogočno vojsko, s katero je ukrotil mažarske puntarje. Nad 40.000 hrvatskih vdov je plakalo po končani vojski za svojimi možmi, ki so padli v boju za presvitlega vladarja. In sedaj smejo Mažari pobijati domoljubni hrvatski narod. Govorila sta še radikalni Čeh Choc in dalmatinski poslanec dr. Ferri. Potem je sledilo glasovanje. Prvi in tretji predlog sta dobila sicer navadno večino glasov. Pa pri nujnih predlogih je treba, da za nje glasujeta dve tretjini poslancev; zato sta bila odklonjena. Za drugi predlog pa je glasovalo 142 poslancev; proti njemu 69. Ta predlog je bil toraj sprejet. Preden se je to zgodilo, je bil v zbornici še grozni ropot, ki nas je spominjal na čase nemške obstrukcije. Predsedoval je prvi podpredsednik Kaiser, ki je izjavil: »predlog je padel«. Nato je nastal med jugoslovanskimi in češkimi poslanci strašen krik in vik in ropotanje. Zahtevalo se je od predsednika, naj prešteje glase. Dolgo časa se je obotavljal; slednjic se je vendar udal. Zapisnikarji so šteli poslance ter našli štiri glase nad dvetretjinsko večino. Predsednik se je izgovarjal s tem, da ni zapazil, da so pri drugem predlogu glasovali z Jugoslovani tudi Poljaki. Poljaki so obsedeli pri prvem in tretjem delu predloga. Proti Hrvatom so dosledno glasovale nemške stranke, razun krščanskih socialcev in nekega dela katol. ljudske stranke.

Prelivanje krvi.

Ko se je zvedelo na Dunaju, da se po Hrvatski prelije kri, so državni poslanci iz Dalmacije skušali priti do cesarja. V ta namen so došli tudi deželni poslanci dalmatinski na Dunaj, da sami presvitlemu cesarju dopovejo, kakšna razburjenost vlada po celi Dalmatinski zavoljo silovitosti, katere se godijo proti Hrvatom. A najnovejše vesti nam naznanjajo, da se ustavlja dr. Körber, poslance pustiti k vladarju.

Proti pijancem.

Vlada je nedavno predložila državnemu zboru načrt postave, po kateri se bojo kaznovali pijanci. Obrtni odsek je posvetovanje o tem zakonu dovršil; dr. Stojan je izvoljen za poročevalca. Več o tej postavi, kedar se sprejme v zbornici.

Zakaj ni sprejel presvit. cesar hrvatskih poslancev?

V seji državnega zbora dne 26. majnika se je bridko pritoževal državni poslanec iz Dalmacije, Bianchini, v nekem vprašanju na zborničnega predsednika, da ni hotel posredovati ministrski predsednik dr. Körber pri svitlem cesarju, naj bi se bili sprejeli dalmatinski državni in deželni poslanci. Ti so se zbrali na Dunaju, da prosijo svojega vladarja, naj ukrene, da preneha prelivanje nedolžne hrvatske krvi. Ministrski predsednik je odgovoril silno srdito, da tega ni mogel storiti, temveč, da je naravnost priporočal, naj vladar odposlancev ne sprejme. Trdil je minister, da

Popolnoma mu je podoben. Bog vam ohrani ljubeznjivo dete in daj še več po vrhu. Dovolite mi gospa, da ga nekoliko ponegujem, da se bo stare Lize od začetka privadil. Ali smem?

Take besede čuje pač vsaka mati rada. Ivanka se je ženi za te besede zahvalila in rekla: »Lahko ostanete tukaj, Liza; Mica vam naj da obed. Tu pa tam ji lahko kaj pomagata. Plačam vam za celi dan in ko pojedete domov, lahko nesete seboj še večerjo za vašega moža.«

Liza se je zahvalila in odšla z dekle.

Po obedu je rekla Mica, da ima razne opravke na vrtu; ljubo bi ji bilo, ako bi hotela Liza ostati in čuvati gospo in otroka. Tako se je zgodilo. Mica je šla na vrt, Liza pa se je splazila tiho v sobo. Naglo je pogledala na postelj — Ivanka je spala. Previdno je zaklenila duri, se vsedla in nekaj premišljevala vedno gledaje na spečo mlado gozdarico.

(Dalje sledi.)

ne gre, da bi se on vmešaval v tuje, ogrske zadeve. Ker je minister dr. Körber prav po nepotrebnem spravil v svoj odgovor žalostne dogodke v Ljubljani, kjer so nedorasli pobalini kamenje metali na nemško kazino in kričali pred hišo dežel. predsednika ter celo streljali v neko hišo, so te Körberjeve besede vzbudile silno nevoljo vseh slovanskih poslancev. Nihče ni vprašal ministra o teh demonstracijah; a omenjal jih je dr. Körber najbrže, da si s tem še bolje pridobi naklonjenost nemške levice. »Slovanska zveza« je imela radi tega nevljudnega Körberjevega odgovora posebno sejo in sklenila sledeče: Poslanci v »Slovanski zvezi« so izrazili svoje največje ogorčenje nad ministrovimi besedami ter si pridržujejo storiti v tej zadevi nadaljne korake. Izvolil se je posebni odbor, ki ima klubu nasvetovati, kaj se mora ukreniti. Naglašalo se je, kako vljudno odgovarja Körber nemškemu poslancem; kako je celo molčal, ko je prusak Schönerer v zbornici »živijo« klical nemškemu cesarju. Zdaj pa, ko prosijo zvesti Avstriji, naj jih sprejme svitli cesar, ker bi svojemu dobremu očetu radi položili na srce nekatere želje, jim zobrani pot do cesarja ministrski predsednik. To vse se bo še hudo maščevalo.

Hrvatski dijaki.

Te dni je bival na Dunaju zagrebški ban Khuen Hedervary, da poroča cesarju o dogodkih na Hrvatskem. Hrvatski vseučiliščniki so razgrajali pred njegovim stanovanjem. Dunajska policija jih je pregnala s sabljami v rokah. Radi tega postopanja policajev je vložil poslanec Vuković začetkoma današnje seje interpelacijo do vlade. Ob koncu seje je dr. Körber popisoval one demonstracije, pa trdil, da ni bil ranjen nobeden dijak.

Politični ogled.

Ljubljanski Slovenci za Hrvate. Na prizadevanje krš. soc. delavstva se je dne 24. maja vršil v Ljubljani shod, obiskan od vseh slovenskih strank, na katerem so zborovalci ugovarjali proti tiranskemu vladanju sedanjega hrvatskega bana Khuen-Hedervaryja. Shoda se je udeležilo nad 6000 ljudi in z Mestnega Doma, kjer je bilo zborovanje, je plapolala črna zastava. Govorili so v imenu katoliško-narodne stranke državni poslanec dr. Ig. Žitnik, v imenu liberalne stranke odvetnik dr. Karl Triller, v imenu krš. socialcev urednik Ivan Štefe, v imenu socialdemokratov Tokan in v imenu ljubljanskih Hrvatov Pavel Magdič. Dr. Ig. Žitnik je med drugim govoril: »Dogodki na Hrvatskem vzbujajo pozornost skoraj vse Evrope, ali naj bi torej mi Slovenci kot najbližji bratje po krvi in jeziku molčali, ko je kruta usoda zadela našega brata, s katerim smo stoletja delili žalost in veselje, s katerim smo ramo ob ramo odbijali divje mongolske, hunske in turške druhalje? (Burno odobravanje.) Madjari vsiljujejo Hrvatom proti zakonu svoj jezik, madjarske napise in zastave. Madjari sovražijo Hrvate, a se jih tudi boje. Zato bi jih radi tudi gospodarsko uničili, da bi potem svojo zastavo razobesili nad celo Hrvatsko preko Save do Adrije. Vzeti jim hočejo narodne svetinje, a konečno še kruh, da se izselijo v Ameriko in Avstralijo iz domovine, ki so jo napojili s solzami in s krvjo.« Urednik Štefe je izvajal, da se slovensko ljudstvo oglašja v prilog Hrvatov, ker nihče ne razume bolje nego slovensko ljudstvo boja bratov Hrvatov, ker tudi Slovenci imajo birokrate Khuen-Hedervaryjevega kalibra in naše ljudstvo tudi čuti, kako hud je boj s tako birokracijo za najmanjšo mrvico pravice. (Hrupno pritrdjevanje. Klici: Abzug Hein!) Zborovalci so pozneje še demonstrirali pred nemškim deželnim predsednikom baronom Heinom in pred nemško kazino.

Nemiri v Makedoniji trajajo dalje. Čeravno je skoraj izključeno, da še pride letos do večje vojske, vendar Makedouci ne odložijo orožja in vedno vznemirjajo turško vojaštvo. Dne 20. t. m. je trčila pri Mugli

močna ustaška četa ob turško vojaštvo. Nastal je hud boj. Ubitih je bilo 27 ustašev, med njimi dva bolgarska častnika v bolgarski uniformi. Tudi Turki so imeli velike izgube. Kakor pišejo nekateri listi, je prišel sultan do spoznanja, da niso reforme, katere sta mu predložila Rusija in Avstrija ničvredne ter da hoče sam bolje reforme uvesti v Makedoniji. Če ni to norčevanje v največji meri, potem ne vemo, kako naj bi še sultan bril norce z nameravanimi reformami.

Dopisi.

Sv. Ana na Krembergu. (Slovenska zmaga.) Iz Ledineka nam pišejo: Evo Vam, velečenjeni gospod urednik, prvi dopis iz naše občine, ki leži v idiličnih in ljubkih Slov. goricah. Vedite, da prebiramo radi »Sl. Gospodarja« in »Naš Dom«, a imamo tudi mnogo zakletih sovražnikov na verskem, istotako na narodnem stališču. To se je najbolj pokazalo ob novih občinskih volitvah. »Štajerčeva« stranka, ki je pri Sv. Ani najbolj delala, da bi ona zasedla županski stolec; a že pri volitvi odbora se je pokazalo, da ne bo zmagala. Glejte, izvoljen je županom zopet katoliško narodni mož, Anton Križan, prijatelj »Slov. Gospodarja«, ki je vreden, da se odkrije pred njim »Štajerc« sam in vsi njegovi pristaši v tem veku. Na županski stol se je želel vsesti »Štajercijanec« in istotako je mislil biti za tajnika pristaš te stranke. Stari, na novo voljeni župan bo zopet stal na braniku krščanskih načel, prebiral »Slov. Gosp.« in »Naš Dom« — »Korundiča« pa odsvetoval. — Slava mu!

Iz Hajdine. Vendar so se zopet enkrat pošteno po zobeh klofutnili naši »Štajercijanci«, ko so v št. 10. »Štajerca« pokazali svojo zmožnost v grdem laganju in hudobnem obrekovanju. Res dober želodec morajo imeti tisti, katerim se niti taka ostudna laž ne gabi. Čujte, kaj pravijo nekateri, ki so še do sedaj na »Štajerca« držali: »To pa vendar ne gre«, ker poznajo gospoda kaplana kot vestnega, v svojem poklicu natančnega in miroljubnega dušnega pastirja. Močno obžalujemo nesramnost teh zasleplencev, ki so se tako daleč spozabili, da so našega ljubeznivega in občespoštovanega gospoda kaplana tako razžalili. Tako tedaj »Štajercijanci« stopate proti osebam, ki so vredne največjega spoštovanja in hvaležnosti. Res, da ste to naprednjaki, toda v obče zadovoljni biti. Pa velikanska večina našega prebivalstva je odločno slovenska in katoliška. Tega se prav dobro zaveda tudi večina občinskih odbornikov. V sredo, 20. maja popoldne ob 3. uri so se zbrali odborniki, da ob navzočnosti c. kr. okrajnega glavarja izvolijo za ostali čas te volilne dobe novega župana. Izmed 18 odbornikov jih je došlo k volitvi 17; eden je bival v toplicah. Nasproti ste si stali dve stranki; katoliško slovenska in liberalno nemška. Dasiravno je kandidat liberalne in nemške stranke sam hodil okrog in prigovarjal, naj njega izvolijo za župana, češ: ta služba je tako težavna, da je ne bi mogel kdo drugi opravljati — so imeli naši možje gluha ušesa za njegove vabljive besede ter posadili na županov stol jako vrlega moža Franca Bana, posestnika v Pesjem. Franc Ban je dobil 11, nasprotni kandidat pa 6 glasov. Istotako je bil v občinskega svetovalca namesto Franca Bana izvoljen naš mož: Franc Pleterski. Bralci »Slov. Gosp.« se še dobro spominjajo, kako strastno je delovala pred par leti združena nemška in slovenska liberalna stranka pri naših občinskih

volitvah, da spravi v občinski odbor svoje pristaše. Deloma se njej je to tudi posrečilo, ker je prišla Videmskim liberalcem na pomoč Rajhenburška liberalna garda. Danes je Slovincem nasprotna stranka premagana. Novemu županu pa gre zahvala vseh katoliških in slovenskih mož, da je prevzel zares te težavne posle občinskega predstojnika, dvakrat težavne pri naših razmerah. Vsi dobro misleči prebivalci naše občine ga bojo v njegovem delovanju tudi z veseljem podpirali.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično društvo v Konjicah priredi na binkoštni ponedeljek, dne 1. junija t. l. zborovanje v društvenih prostorih v Konjicah.

Osebnosti. Zdravnik v Sevnici ob Savi dr. V. Gregorič se je preselil v Sežano.

Častnim občanom je imenovala občina Šmartno v Rožni dolini tamošnjega nadučitelja g. Antona Lajnsič.

Iz državnega zbora. Poslanec dr. M. Ploj in tovariši so stavili na pravosodnega ministra vprašanje zaradi zapostavljanja slovenskega jezika pri sodiščih. — Jugoslovanski poslanci (dr. Ploj, Vukovič, Bianchini) so v mladočeškem klubu poročali o velikanskem razburjenju, ki je zavladalo vsled žaljivega Körberjevega govora nasproti posl. Bianchinijevemu med jugoslovansk. poslanci. Došlo je med Mladočehi in Jugoslovani do sporazumljenja, da se uredi skupno posvetovanje proti vladi. V slučaju, da Mladočehi obstruirajo, ni izključeno, da se jim pridružio Jugoslovani. — V »Slovansko zvezo« je sprejet zopet poslanec vitez Berks. Upati je, da bo sedaj v zadevi celjske gimnazije pametno postopal, kakor zahteva slovenski narod, ne pa kakor bi ugajalo posameznikom!

Mariborske novice. V sredo 10. t. m. je padel delavec Janez Majhenič iz Leitersberga pri zidanju nove hiše iz prvega nadstropja ter se močno poškodoval na glavi. — V Mariboru je umrl dne 21. maja posestnik hotela »pri zamorecu« Fr. Pirker. — Ta teden se vrši na tukajšnji gimnaziji pismena zrelostna skušnja, prihodnji teden pa na ženskem učiteljski uč. šolskih sester. — Slikarski pomočnik Ferdinand Pleteršek, ki je ukradel mizarskemu mojstru Gotlihu kolo ter ga prodal, je zbežal iz Maribora. — Včeraj sta bila obsojena pri tukajšnji sodnji Janez Kac, posestnika sin v Skokah, in voznik Vincenc Geršak iz Rogoznice prvi na tri mesece, drugi na deset tednov težke ječe, ker sta razgrajala ter se policaju ustavila, ki ju je aretirala.

Gostilno v Narodnem domu v Mariboru prevzame v soboto, 30. t. mes. gospod Jan Sagl, kateri bode gotovo vse storil, da bo postal Narodni dom veselo in priljubljeno zbirališče Slovencev iz mesta in okolice. Točil bode dvojno pivo, izvrstno buđejeviško in naše domače pivo delniške družbe združenih pivovarn v Žalcu in Laškem. Prvo po 12 kr., drugo po 10 kr. pol litra. Novemu gostilničarju se je tudi posrečilo nakupiti najboljša vina in sicer: pišečko vino (od gosp. Gerec) liter po 36 kr., bizeljsko (od g. Cizelj) liter po 44 kr., murščak (od g. notarja Ploja) liter po 60 kr., vino v buteljkah in ormoško vino od tamošnje zadrage ter rudeče vino (od g. dr. Schmirmaul). Jednako bodo tudi izvrstna mrzla in topla jedila vedno na razpolago.

Dirka na Tezni pri Mariboru se je vršila v četrtek, dne 21. majnika t. l. Pri prvi vožnji je dobil tretje darilo Anton Slavič iz Grab z 8 letnim žrebcom »Toni«. Pri drugi vožnji so dobili: 1. darilo Janez Gornik v Pesnici z 8 letno kobilo »Ilga«; 2. darilo Matija Krajnc iz Obreža z 9 letno kobilo »Lisa«; 3. darilo Alojzij Kardinar iz Krapja s 5 letno kobilo »Vesna«; 4. darilo Martin Babič iz Krapja s 5 letno kobilo »Lunica«.

Pri četrti vožnji: 2. darilo Anton Petovar iz Bunčan z 6 letno kobilo »Minka«; 3. darilo Anton Slavič iz Grab z 8 letnim žrebcom »Toni«; 4. darilo Alojz Razlag iz Šitarove z 4 letno kobilo »Margareta«; 5. darilo Alojz Kardinar iz Krapja s 5 letno kobilo »Vesna«. Pri sedmi vožnji je dobil 3. darilo Janez Gornik v Pesnici z 8 letno kobilo »Ilga«.

Priloga. Današnjemu listu je priložena naročilna dopisnica češke tivrke Karol Kocian v Humpolšici, ki proziva najboljšo sukno. Tvrdo priporočamo!

Iz pošte. Poštna upraviteljica Marija Govekar v Oplotnici je predstavljena v Studence pri Mariboru. — Trgovcu Fr. Kavčič v Studenicah pri Poljčanah je podeljena tamošnja pošta. — Poštni asistent Ivan Krajnc v Celju je prestavljen v Ptuj.

Poročil se je 19. maja okrajni zdravnik v Št. Ilju v Slov. gor. dr. Janez Wenigerholec z gospodično Pavlo Damasko. — Nadučitelj v Št. Janžu pri Spod. Dravogradu g. S. Srabotnik se je poročil z gdno Hedviko Golob.

Umrl je v Ormožu dne 21. t. mes. bilježniški uradnik g. Martin Trstenjak v 31. letu svoje starosti. Blagi rajni je bil vnet narodnjak. Zapustil je vdovo s tremi otroci. Naj v miru počiva!

Služba jetniškega paznika je razpisana pri mariborski moški kaznilnici. Prošnje so vložiti do 19. junija t. l.

Zaradi tatvine so zaprli kočarico Marijo Geč iz Dornove. Medtem ko so bili ljudje na polju pri delu, kradla je v hišah živež, obleko in druge stvari. — Zavoljo tatvine so zaprli te dni: 15letno Marijo Rozman iz Ptuj, 16letno Marijo Pečnik iz Zg. Pristove, 17letno Angelo Pipuš iz Selnice ob Dravi, 14letno Magdaleno Duh iz Št. Janža na Dr. polju, 16letnega Leopold Črepenko iz Črešnovca in 16letnega Lovrenca Gabrovec iz Št. Janža na Drav. polju. Imenovani so kradli pri raznih trgovcih v Mariboru. Štefanijo Pipuš, ki je ukradene stvari skrivala, so tudi zaprli.

Nemška spakedranost. Pišejo nam: Gospod urednik, ne vem, kako to, da imajo Nemci vedno imenitne (?) učenjake, ki se trudijo zboljšati njihov pravopis. Tudi tukaj pri nas je vstal tak pismouk. Neko rodoljubno dekle je dobilo razglednico s sledečim naslovom: »Folgeboren Frau (ime in priimek) Slabotnizen lezte Fost sst. georgen auf der scheinz. Poslal pa je J. K. in gros janišberg lecte p. bad radein.« Nemci imajo pa vücene lüdi in ni künšt, če bi vsak rad Nемеc bija. Sicer pa to ni daleč od Orehovec. Drugo si pa lahko mislite.

Utonil je dne 18. t. m. v Vogričevcih 3leten fantek Mihael Senčar v mlaki blizu domače hiše. Mlaka je samo pol metra globoka. Mati je pustila otroka samega, ko je gnala kravo na pašo.

Nesreča. Dne 17. maja je padel v Cvenu 17letni hlapec Matija Babič z drevesa ter se je tako močno poškodoval, da je dne 20. t. mes. umrl. Babič je imel slabo navado, da je zasledoval tičja gnezda, kar je hotel storiti tudi v tem slučaju.

Prepovedane srečke. Kakor se nam poroča, zadnji čas prodajajo po deželi agenti inozemskih bank srečke, katere so v Avstriji prepovedane. Mi opozarjamo naše občinstvo, da ne kupuje teh srečk, ker lahko zapade kazni.

Ptujske novice. Občinski svetovalec Konrad Fürst je odložil svojo mesto, kar je naznanil pismeno občinskemu odboru. Podgane že zapuščajo ladji! — Nemškemu »Turnvereinu« so dovolili ptujski mestni očetje 1000 K podpore, akoravno sami potrebujejo tako krvavo denar. — Ptujčani so prosili graške železniške uradnike, naj naredijo v Ptuj izlet, kakor lansko leto. Toda — o smola, uradniki so pisali, da ne marajo priti v Ptuj!

V prijazno svarilo. Krasen dan — 17. majnik. Par čilih konjev me potegne v obisk sorodnikov v Šmiklavž bl. Slovenjgrada. Pri povratku so mi pripo-

ročali sorodniki kot najbližnjo in najugodnejšo cesto, ki pelja na železniško postajo Turiška vas. Čujte, tu pa je taka luža, da sem bil v resni nevarnosti! Pozor tedaj tujci, da kdo v sredi ceste pri belem dnevu v blatu ne obtiči! V sedajnem času, pa take ceste — sramota! — J. J. iz Rudne.

Premog so našli pri Ptujski gori v globočini 100 metrov 1—3 metre na debelo. Premog je baje izvrstne kakovosti.

Ljudski shod pri Celju. Iz Celja se razpošiljajo vabila z naslednjim besedilom: Štajarski Slovenci! Na binkoštni ponedeljek, dne 1. junija 1903 ob 3. uri popoldne pridite vsi na velikí ljudski shod, ki se bode vršil na travniku graščaka I. Sušnika (Lanhof) poleg Celja. Na tem shodu se bode mo vsi Slovenci soglasno izrekli zoper vnebovpijoče krivice, katere se godijo bratskemu hrvatskemu narodu od strani Mažarov, posebno od krutega bana Khuen-Hedervaryja. Slovenci, pridite vsi, ki imate v svojih prsih človeško srce! Naša sveta dolžnost je, potegniti se z vsjo odločnostjo in bratsko ljubeznijo za krivično zatirane brate Hrvate! Še enkrat, pridite vsi! Celje, 23. maja 1903. — Pripravljalni odbor.

Celjske novice. Protestni shod zaradi žalostnih dogodkov na Hrvatskem, ki se vrši na binkoštni ponedeljek na Senovžu pri Celju bode velikanska manifestacija proti krutemu nečloveškemu zatiranju Hrvatov od strani Mažarov. Kakor se čuje, bode zbrano na tem shodu vso štajersko slovenstvo, kmeti kakor delavci in inteligenca. Celjski Nemci imajo pred tem shodom velik respekt. — Ponesrečil se je preteklo nedeljo pri lovu na vrane 19letni kmetijski sin J. Vidonšek. Čez ramo obešena puška se mu je nenadoma sprožila in desno stran glave tako razmesarila, da bode težko okreval.

Štoré pri Celju. Pri tukajšnji tovarni so slavili dne 22. t. m. petindvajsetletnico njenega obstanka, oziroma delovanja za pomemburjenje okolice. Najbolj so pri tem slavili ravnatelja Jeleka, prihodnjega častnega občana občine Teharje (?). Iz Celja je prišel župan Rakusch z nemško godbo. Govoril je tudi nadučitelj nemške šole Hötzl, ki je slavil Jeleka kot ustanovnika nemške šole.

Ogenj. Dne 16. t. m. ob 5. uri zjutraj je začelo goreti v leseni uti kemične tovarne pri Hrastniku. K sreči so delavci ogenj hitro zapazili ter zabranili, da se ni razširil na ostala poslopja. Škode je okoli 1000 kron. Kako da je ogenj nastal, se ne ve. — V Brezovji pri Št. Juriju ob juž žel. je zgorela 21. t. m. hiša Helene Zerdoner in Jožefa Pečar. Hišo soseda Mihaela Cizel so komaj obvarovali ognja. Majhne otroke Helene Zerdoner so komaj rešili.

Zavoljo motenja vere je bil obsojen od graške sodnije v Koprivnici rojen klučavničarski pomočnik Adolf Gornetschitsch na eden mesec zapora.

Vojaški begun Janez Šentjunc iz Trbovelj je bil obsojen od mariborskega okrož. sodišča na eden mesec ostrega zapora.

Nemškutarjenje uradov. Občina Pleterje je dobila od c. kr. sodnije iz Brežic dopis z vprašanjem za osebo Mihaela Borovinška in sicer v nemškem jeziku. Občina Pleterje je z dostavkom z dne 20. maja t. l. števil. 354 vlogo vrnila s pojasnilom, da ni razumljiva, županstvo prosi slovenskega dopisa, da bo razumljiv, potem se bo hitro vstreglo. C. kr. okrajni sodnik pošlje nujno vlogo nazaj, seveda nemško, z dostavkom, da mora občina sprejemati nemške dopise in tudi vstrezati. Poslanci naj sodniku pojasnijo njegove dolžnosti.

Cesta Ljubno-Lučé se bode baje začela kmalu na novo staviti. Skrajni čas je že, da se enkrat ta prepotrebna cesta uravna.

Novo veteransko društvo se snuje v Brežicah in se je v ta namen že vršilo zborovanje. Slovenci naj se zavedajo svoje narodnosti!

Velike vojaške vaje bodo letos okrog Gradca. Pespolk št. 17 odrine tja iz Celovca dne 9. avgusta. Dne 7. avgusta obhaja isti polk petindvajsetletnico bitke pri Jajcu.

Za pogorelce v Slovenjgradcu razpisuje deželni predsednik Kranjski sklad milih darov po celem Kranjskem.

Nenavaden mrlič. Posestnika Jožefa Bitenca iz Šmartnega pri Gornjemgradu so pogrešali od 14. januarja t. l. Vsak vaščan, posebno sorodniki so si mislili, da potuje, kakor po navadi, Bog ve, kje po svetu. Stanovanje, v katerem je bival vedno sam, je bilo zaprto. Toda, ker ga le ni bilo od nikoder toliko časa, dasi se je pisalo in poizvedovalo na raznih krajih in bolnišnicah, seveda brezuspešno, posebno pa, ker bi moral plačati neke sodne stroške, je odredila sodnija, da se vzamejo inventarično na zapisnik premičnine imenovanega posestnika. In res, županstvo v Bočni je odredilo stvar na dan 14. maja t. j. ravno po preteku štirih mesecev, kar ga pogrešajo. Ker je bilo stanovanje zaklenjeno, se je moralo v isto vlomiti. Prvi prostor je bila spalnica; tu je bila postelja prazna. — Ko pridejo do kuhinjskih vrat, ki so imele vdeto precej veliko steklo, se je videlo posestnika Jožefa Bitenca ležečega mrtvega na tleh. Imel je nekoliko postlano na tleh pri štedilniku. Njegov položaj je bil kakor mirno spečega človeka. Bil je pa ves izpremenjen in plesniv, da ga ni bilo možno poznati. Seveda po štirih mesecih ni to nič čudnega. Najbrže ga je zadušil puh iz štedilnika v spanju. V spalnici je bilo mogoče premrzlo, zato si je postlal v kuhinji pri štedilniku. Rajni je bil premožen, a je precejšen del svojega premoženja v podobi tisočakov potratil s potovanjem po svetu. Človeka ni hotel imeti nikoli pri sebi, zato je tudi kot čudak zapustil ta svet.

Sevnica ob Savi. Dne 16. t. m. zvečer so vlomili neznan lopovi pri posestniku I. Jazbec v Komorivcu in mu odnesli več obleke ter nekaj malega denarja. Imeli so v rokah bukvice, v katerih je bilo 800 K, pa so jih pustili. Na več krajih ob Posavju so v tem času že ulomili. Orožniki jih pridno zasledujejo.

Cerkvene stvari.

Birmanje v Mariboru. Zakrament sv. birme bodo delili milostljivi knezoškof dr. Mihael Napotnik v stolni cerkvi v Mariboru na binkoštno nedeljo ob 10. uri dopol.

Duhovske vesti. Župnija Ljutomer je podeljena č. g. Francu Šalamun, dekanu in nadžupniku v Rogatcu.

Iz celovške škofije. Naš rojak častiti g. Franc Kolarič, župnik v Porečah, je imenovan za predmestnega župnika pri Sv. Lovrencu pri Celovcu.

Zahvala. Vsem blagim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve magdalenske: prirčna zahvala! Sv. maša se bo zanje služila dne 5. junija ob 6. uri zjutraj. — Simon Gabere.

Orgljarsko šolo v Celju obiskuje v letošnjem tečaju 22 rednih učencev, med temi je 9 precej izvežbanih, koji se pridno za skušnjo pripravljajo. Poleg glasbenih predmetov je gospod nadučitelj Cizel poučeval v računstvu, slovenskem in nemškem pravopisju. Ker se je od več strani svetovalo, da naj se gojenci vadijo tudi v občinskem tajništvu, je velec. g. dr. Pegan poučeval v tem predmetu dve uri vsaki teden, za kar mu vodstvo zavoda tem potom izreka javno zahvalo, kajti dosegel je mnogo, kar se bo videlo ali pokazalo pri glavnem izpitu. Prosimo toraj, naj posredujejo slavni občinski odbori in č. g. župniki, da se mladim glasbenikom poleg orgljarske službe podeli tudi občinsko tajništvo.

Iz Žalca v Sav. dolini. Dne 7. junija t. l. vršila se bode v Žalcu jako redka slavnost. Ta dan se bode blagoslovil ogelni kamen pri zgradbi nove župne cerkve. To sveto opravilo bodo izvršili premilostljivi gospod knezoškof dr. Mihael Napotnik sami,

in se pripeljajo v ta namen že v soboto, dne 6. jun. s popoldanskim vlakom v Žalec.

Sv. misijon se obhaja v župniji Jurklošter od 31. maja do 6. junija po č. g. misijonarjih od sv. Jožefa pri Celju.

Društvena poročila.

Velika narodna veselica v Mariboru. Za veliko narodno veselico v Mariboru dne 7. junija je določen naslednji vspeled: 1. Nastop skupnega pevskega zbora mariborskega in vnanjih društev v teh-le točkah: a) Naše gore, mešan zbor, Anton Foerster; b) Triglav, moški zbor, Jakob Aljaž; c) Narodne pesmi, mešan zbor, harm. M. Hubad; d) V črnem grabnu, iz Rokovnjačev, z orkestrom. 2. Glasbene točke, katere svira narodna godba celjska pod osebnim vodstvom g. kapelnika Fr. Koruna. 3. Nastop tamburašev društva »Maribor«. 4. Pevske točke vnanjih pevskih društev. Za razveseljevanje bodo še skrbela razna podjetja, kakor; ameriška menežarija, jugoslovanski muzej, streljanje na dobitke, srečolov, čarovnica, fotograf, zabava v planinski koči, izložba najboljših štajerskih vin, cvetlični, sladšičarski in drugi šotori. Veselica se vrši na vrtu in v vseh prostorih Narod. doma. Začetek ob 3. uri popoldne, vstopnina 15 kr.

Kmečko bralno društvo za Lembah in okolico zboruje dne 1. junija 1903 na binkoštni pondeljek v Laznici v gostilni g. Ignacija Rotner, kjer bode predaval g. Martin Jelovšek, potovalni učitelj in živinozdravnik iz Gradca, o živinoreji.

Hajdina pri Ptuj. Na Križevu po večernicah je priredilo naše »Kmet. bralno društvo« podučeni shod. Povabilo je namreč sadjarskega potovalnega učitelja g. Beleta, kateri nas je v poljudni domači besedi podučeval, kako se naj sadno drevje sadi, obrezuje in goji. Oporekal je posebno proti nasajanju raznih vrst; sadjar naj sadi malo vrst, pa teh več. Našteval nam je razne vrste, katere dobro rodijo, se na naših trgih po njih povprašuje in se dobro plačujejo. Nadalje je oporekal proti pregostemu nasajanju; drevje naj se sadi najmanj po 10 metrov drugo od drugega; pregosti nasadi več stanejo in prinašajo manj dobička. Drevo naj se tudi snaži, obreže in varuje; ravno to si naj naši kmetje, kateri mislijo, da če se drevo vsadi, je s tem že vse storjeno, dobro zapomnijo. Milo se človeku stori, ki ima le količkaj pojma o sadjarstvu, če po naši lepi fari gre in vidi, kako se vse premalo skrbi za to velevažno panogo kmetijstva. Tu je nasadil mlad mož cel vrt jablan, pa ne pristavi drevesu kola; potem spusti svinje in drugo živino med mladi nasad. Svinje ogrizejo škorjo, vsled česa drevo dostikrat izmre, krave in konji pa drevesca polomijo. Tam zopet ima star gospodar bolj odrašen nasad, pa ne obreže in osnaži drevja v spomladi, da je krona gosta kot grm, deblo porašeno z mahom liki akaciji. Koristno in hvalevredno je torej bilo, da je prišlo naše bralno društvo na to lepo misel, ter je poklicalo gospoda potovaln. učitelja, kateremu bodi izrečena na tem mestu najprisrčnejša zahvala, da se je potrudil k nam in nas podučil v tej važni stroki. Kmetje bi se pa tudi naj po njegovem navodilu ravnali in še več sadnega drevja sadili. Nekateri imajo že res lepe nasade, katere je z veseljem gledati, kako bujno rastejo in rodijo. Posebno lansko leto so imeli nekateri že lep pridelek. Torej kmetje, poprimite se sadjereje v večjem obsegu kot dosedaj, in ako vi ne dočakate, gotovo vaši otroci, saj ste ta dan pokazali, da se zanimate za to koristno reč. Če bi si ta ali oni v katerem slučaju ne vedel pomagati, naj poprosi in vpraša gosp. učitelja Pogrujca, kateri ima do sadjarstva izredno veselje pa tudi znanosti. Precepljaval je že

več posestnikom drevesa in zasluži v tem in marsikaterem drugem oziru javne pohvale. Bog ga še ohrani dolga leta naši fari! Pred in po predavanju so nas razveseljevali naši tamburaši in vmes so nam zapela naša vrla dekleta. Tem in vsem prirediteljem tega podučnega in zabavnega shoda krepki: Živijo!
A. G.

Sloven. pevsko društvo »Zvon« pri Sv. Miklavžu bl. Ormoža je imelo v nedeljo, dne 24. t. m. svoj ustanovni občni zbor, pri katerem se je izvolil sledeči odbor: g. Pajtler, predsednik, č. g. kaplan Vid Janžekovič, podpredsednik, g. Vrbnjak, tajnik, g. Vrsič, blagajnik in pevovodja, gg. Simonič in Masten odbornika. Kot ustanovnika (20 K) sta pristopila društvu č. g. Vid Janžekovič in g. Pajtler. Nadalje je pristopilo društvu 10 podpornih in 16 izvršujočih udov. Svojo prvo veselico priredi društvo v nedeljo, 7. junija t. l.

Gornjeradgonski tamburaši in pevci so imeli v nedeljo, dne 24. t. m. majniški izlet k Sv. Trojici v Slov. goricah ter priredili pri gostilničarju g. Ferdo Mlinariču »vrtni koncert« s petjem in tamburanjem z jako velikim vspeledom.

Iz Konjic. V nedeljo, dne 24. majnika 1903 popoldan se je vršil v društveni sobi ustanovni občni zbor bralnega društva.

Iz drugih krajev.

Osebnosti. Slavni slovenski pisatelj č. g. župnik Franc Meško se je vrnil ozdravljen iz Malega Lošinja na svojo župnijo Sv. Daniel. — Gospod Simon Gregorčič, naš najpriljubljenjši pesnik, se je preselil iz dosedanjšega svojega bivališča Gradišča za stalno v Gorico.

Ne zasramuj sv. zapovedi. V Steinbergu na Tirolskem si je dovolil neki brezbožni mladenič leta 1865 prav ostudno in pregrešno šalo. Imel je prav zelo velikega psa in s tem psom je prišel nekega dne k svojemu župniku in mu rekel, da naj spove psa, če hoče. Gospod župnik je mladega brezbožneža resno pogledal, misleč da ima pred seboj blaznega človeka. A oni je ponovil svojo nesramnost in začel še drugače zasramovati zakrament sv. spovedi. Na to je župnik začel svariti mladega prenapeteža, a oni se mu je le smejal. Konečno ga je župnik odslovil z besedami: »Ne pozabi, da ima ljubi Bog zelo tanka ušesa in da sliši vsako zasramovanje. Lahko se tudi prigodi, da boš še želel spovednika, pa ti ga ne bo Gospod Bog dovolil.« Besede župnikove so se spolnile novemb. meseca l. 1872. Dva tedna po poroki je šel zasramovalec sv. spovedi v gozd sekati drva in neko deblo se je zavalilo nanj. Poslali so naglo po duhovnika, župnik je hitel s sveto popotnico, kolikor je le mogel, a vendar je došel prepozno. Mladi mož je umrl, predno se je mogel spovedati. — V obližju mesta Emilia v gorenji Italiji je šel leta 1864. mestni mesar od hiše do hiše, da bi nakupil pri kmetih kaj živine. Ko stopi po takem opravku pri nekem kmetu v hlev, da bi si ogledal vola, je videl blizu vrat komaj par dni staro slabotno tele. Takoj se pošali proti domačemu gospodarju: »Pojdite po duhovnika, da mu bo dušo preblagoslovil in da je bo spovedal. Tele ne bo več dolgo živelo.« Kmet je molčal na te brezbožne besede, mesar pa se je poslovil in odšel proti domu. Ko je šel mimo farne vasi, je še stopil v župnišče in dejal župniku, da ima ta in ta kmet v tej vasi bolnika. Goreči duhovnik se takoj odpravi na pot, misleč da je mesar govoril resnico. Kako pa se začudi, ko pride v hišo onega kmeta in povpraša po bolniku, pa so mu domači odgovorili, da ni nihče bolan in da ga je mesar pozval k teletu. Povedal mu je tudi hišni gospodar, kako se je mesar norčeval v hlevu, ko je teleta zagledal. Duhovnik se je molče vrnil domov. Drugi dan pa se je raznesla po okolici grozna vest, da je mesar nagloma in nepreviden umrl.

80 let dekla. V Moravskem-Šildbergu je praznovala minoli mesec Ana Šembro

80 letnico svojega službovanja kot dekla. Stara je 96 let ter je vedno služila pri istem gospodarju. Starka še zdaj opravlja lažja dela ter bere in šiva brez očali.

Psi raztrgali so kovinarska pomočnika Josipa Pöschl in Filipa Graner, ki sta bila na popotovanju. Prišla sta na dvorišče kmeta Franciška Babosa v Peterjah na Ogrskem, ko so ljudje že spali in so bili spuščeni raz verige štirje psi. Ko sta potnika na dvorišče prišla, napadli so ju psi in ju tako obklali, da sta v nekaj urah obadva pomočnika bila mrtva.

Ajda v jajcu. Minoli teden je kupila žena Franceta Gorenca na trgu v Ljubljani štiri kurja jajca. Med temi je bilo edno na koncu malo črnkasto. Žena ga na oni lisi malo olušči, tedaj se pa pokaže, da je v jajcu pet ali šest ajdovih zrn, ki so že pogrnala kali, dolga do 1 cm ter znajo ozeleneti. Jajce je drugače zdravo.

Neprilike za pijance. Pijancem v Avstriji bo delal izvestno največjo preglavico § 17. novega zakona proti pijančevanju. Po tem paragrafu bodo kaznovali onega, katerega bodo tekom pol leta opetovano našli pijanega, z zaporom od 1 dne do 4 tednov in če bo dotični pijanec imel srečo, z globo od 10—500 K. Tolažba za pijance pri tem paragrafu je v tem, da ga morajo opetovano tekom pol leta najti pijanega in če že pade pod ostrost tega paragrafa, potem mora prenehati s pijančevanjem pol leta ter s pijančevanjem zopet lahko prične, dokler se ga ne zaloti. Ta zakon je za vse enak in sedaj je vprašanje, ako bodo policaji »pregledovali« goste v finih lokalih in kako se bo konstatala pijanost. Največ neprilik bodo imeli policaji v onih krajih, kjer so n. pr. mej občinskimi svetniki pijanci, ki se ne opijo samo enkrat na pol leta in ne samo opetovano v pol leta, ampak vsak teden opetovano.

Očeta oprostil. V italijanski vasi San Vito Romano je kmet Pietro Calleneri ukradel na semnju kozliča. Orožniki so kmeta prijeli in ker je bil znan kot nevaren pretepač, so ga uklenili in peljali k okrajnemu sodišču. Sin Pietra Callenerija je skoro zvedel, kaj se je z očetom zgodilo, zgrabil je puško in letel, da v zatišju ob cesti počaka orožnike, ki so peljali v ječo njegovega očeta. Skoro sta res prišla po cesti dva orožnika in sredi med njima Pietro Calleneri. Nakrat zadoni v zatišju ob cesti strel in eden orožnikov se zgrudi mrtev, na drugega orožnika se je sin bliskoma vrgel in ga ubil s kamnom. Nato je sin oprostil svojega očeta vezi. Sin in oče sta pobegnila v gozd, kjer jih je nekaj dni zasledovala četa orožnikov ter jih končno

po dolgem boju, v katerem sta oče in sin ustrelila še tri orožnike, vendar dobila v pest.

Ledeno kosilo. Več profesorjev iz Filadelfija, mej njimi slavni elektrotehnik Thomson, so povabili nekaj prijateljev v odlično restavracijo na obed. Sedli so k mizi. Natakarkar prinese vročo juho na mizo. Hip pozneje že zavpije eden izmed gostov: »Juha zmrzuje!« Komaj je spregovoril besedo, že se spreminila juha v kos ledu. Krčmar je ostrmel. Dobili so prvo jed, ribo. Komaj so natakarkari postregli, že zakliče eden gost: »Šalijo se z nami, riba je vendar lesena!« Ni se jim posrečilo, da bi prerezali ribo, zdelo se je, da tolčejo z noži po kosu hrastovega lesa. Krčmar je zaman zagotavljal, da je riba dobro kuhana. Prinesli so druga jedila. Pečenka je zmrznila takoj, ko je prišla na mizo, kruh je bil trd kot jeklo, vino v steklenicah se je spremenilo v led, tudi voda je zmrznila. Zamenili so steklenice. Pretekla je minuta, in nastal je majhen hrušč; zamaški so leteli iz steklenic in vino je vstajalo v podobi rožnato-rudečega zmrzlega cilindra. Natakarkari so klicali ravnatelja hotela, ta zopet njegovega posestnika, vsi so prisegali, da so ognjišča v kuhinji rudeča od vročine, kazali na toplomer v sobi, na katerem je bilo 18 stopinj, in so trdili naposled: da je tu nekaj nadnaravnega zraven. Prekinili so obed in ga preložili na poznejši čas. Mesec dolgo je govorilo celo mesto o čudovitem obedu. Pozneje se je vsa stvar pojasnila. Thomson je vzel iz svoje delavnice majhno posodo, napolnjeno s tekočim zrakom, po metodi londonskega učnjaka Dewarsa. Tako prirejen zrak, spremenjen v plin, šteje 200 stopinj pod ničlo. Thomson je spustil, ko ga ni nihče opazoval, nekoliko takega zraka v vsako jed in pijačo, na kar je vse takoj zmrznilo. Mej drugim obedom, ko je Thomson pripovedoval svojo šalo, so se pošteno smejali, krčmar pa najbolj, ko so mu plačali dva obeda.

Listnica uradništva: Sv. Bolfenk pri Središču: Ako je stvar resnična, bodemo itak poročali, ko bo de zadeva sodnijsko dognana in krivec kaznovan. Zdej je stvar nevarna in tudi postavno prepovedano. V drugem poročilu o izvolitvi župana ni navedeno nobeno ime niti župana niti občine!

Za uboge pogorelce v Slovenjgradcu so darovali: Občina Globoko pri Brežicah 20 K, obitelj Šepić v Konjicah 20 K, Kandija—Rudolfovo 50 K, č. g. Jožef Tombah, župnik v Št. Petru pod Sv. Gorami

Društvena naznanila.

Dne 1. junija: »Ljutomerske in ormoške čitalnice, veteran. društva pri Svetinjah in slov. pevskega društva v Ljutomeru« iziet v Žerovince h g. Pihlarju. Godba, pozdrav, prosta zabava.
»Prostovolj. gasil. društva v Cirkovcih« veselico z gled. predstavo v prostorih župana g. Antona Goljat. Začetek ob 4. uri popol.

10 K, č. g. R. Krener, kapelan v Št. Andražu 10 K, Rajhenburski duhovniki in farani 25 K, č. g. I. Šlander, dekan Stari trg 40 K, č. g. Gajšek, župnik Št. Vid pri Šmarju 10 K, župnika Sv. Vid pri Šmarju 10 K, Terezija Gajšek v Št. Vidu pri Šmarju 2 K, Alojzija Lesjak v Št. Vidu pri Šmarju 1 K, obitelj Kalss Litzen 16 K.

„Dijaški dom“ v Celju.

(XVI. izkaz.) Dalje so darovali: gg. Ant. Kolenc, trgovec v Celju, prvi obrok kot ustanovnik 50 K, dr. Janko Srnc, distr. zdravnik v Velenji mesto venca na grob dr. Šukljeta 10 K, Verbole Anton, trgovec, Islak pri Zagorju 5 K, Merzel Juro, posestnik v Loki pri Zidanemmostu 2 K, sl. posojilnica v Framu 50 K, sl. posojilnica v Slov. Bistrici 50 K, pušica v trgovini g. Brezovnika v Vojniku 10-60 K, slav. okrajni zastop v Celju 1500 K, g. Martin Koren v Št. Ilju pri slovesu rodbine Rotnik 6-16 v, g. dr. Vrečer, nadštadni zdravnik v Gradcu, zadnji obrok kot ustanovnik 50 K, slav. posojilnica v Šmarju 200 K, sl. posojilnica v Vojniku 15 K. Skupaj v tem izkazu 1948-76 K. — Prej izkazanih 29.855-05 K. Skupaj torej 31.803-81 K.

Loterijske številke

Gradec 23. maja: 60, 86, 51, 17, 22.
Dunaj 23. maja: 55, 71, 76, 19, 73.

Proda se.

Hiša z gospodarskim poslopjem, vrtom za zelenjavo, studencem in 1/4 oralom njive, se po ceni proda v Radvanjski ulici št. 51, Novavas pri Mariboru. 281 6-1

Nova hiša v Mariboru s 6 stanovanji in celo hišno pripravo, na prijetnem prostoru z letnim dobičkom 500 gld. se proda po zelo nizki ceni. Naslov pove upravnistvo. 212 8-5

Posestvo na Veliki Zimici, obstoječe iz njive, sadonosnika, gozda, zidane hiše, stiskalnice in novimi hlevi, vse v dobrem stanu in v lepi legi, 7 oralov, se proda. Janez Slaček na Veliki Zimici pri Sv. Petru pri Mariboru. 360 3-3

Posestvo, ki meri 16 oralov in sicer 5 oralov njiv, 2 1/4 orala gozda, ostalo so pa travniki in lepi sadonosniki, se proda pod ugodnimi pogoji. Posestvo leži 15 minut od cerkve sv. Ruperta v Slov. gor. in je v najboljšem stanju. Več pove iz prijaznosti g. Ludovik Solak, gostilničar pri Sv. Rupertu, pošta Sv. Lenart v Sl. goricah 287 2-1

Hiša v Studencih št. 137 v bližini cerkve se proda. 240. 5-4

Dva parcelirana stavbišča v Du-hatschstrasse v Mariboru, m² po 4-5 gld. se proda. Naslov pri uprav. 255 6-3

Lepo posestvo, dva nova poslopja, lep sadonosnik, 2 orala zemlje, se proda za 8000 K v Spod. Poberžah štev. 75 in 76 pri Mariboru. 288 3-1

Lepo posestvo, vrt za zelenjavo, sadonosnik in gozd, vsega skupaj okoli 8 oralov, se proda za 10.000 K v Spodnjih Poberžah št. 46 pri Mariboru. 287 3-1

Mala, lepa hiša z velikim vrtom je po ceni na prodaj. Vpraša se naj v gostilni Reibenschuh na Poberžah pri Mariboru. 282 3-1

Ednonadstropna hiša z gostilno in 1200 gld. letnim dohodkom na najemini, posebno sposobna za mesarjate, se proda pod zelo ugodnimi pogoji za 20.000 gld. Naslov pri upravnistvu. 254 3-3

Proste službe.

Učenca sprejme takoj Konrad Zamolo v Framu pri Mariboru. 244 4-4

Trgovski pomočnik, vešč mešane trgovine, želi svojo službo menjati. Naslov pri upravnistvu. 256 4-3

Učenca v starosti 16-19 let sprejme Nikolaj Benkič, mizarški mojster v Mariboru Tegetthofova ulica št. 26. Pri 3 letnem učenju morajo plačati stariši, pri 4 letnem pa se uči brezplačno. 271 3-2

Razno. 269 4-2

Odgovor na vprašanje „Kako je ravnati s pozeblimi trtami?“ in še mnogo drugih koristnih vinogradnih nasvetov najde viničar v knjiki „Vinogradniki, čuvajte vinsko trto!“ ki se dobi za 50 v pri nje pisatelju A. Kosi-ju v Središču in pa pri knjigarju Islingu v Mariboru.

Razglas.

V smislu § 37 društvenih pravil se naznanja, da se bode vršil

občni zbor

„Vzajemne zavarovalnice zoper ogenj na Ljubnem“

v nedeljo, dne 31. maja t. l. ob 3. uri popoldne v občinski pisarni na Ljubnem

s sledečim vsporedom: 295 1-1

1. Poročilo o društvenem delovanju v letu 1902.
 2. Pregled, ozir. odobrenje računa za leto 1902.
 3. Volitev računskih preglednikov.
 4. Razni nasveti.
- P. n. društveniki se k zborovanju uljudno vabijo.

Ljubno, dne 22. maja 1903.

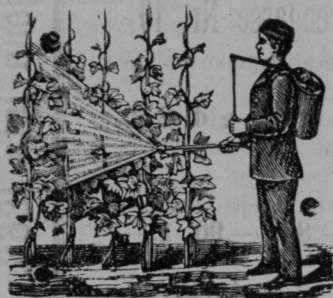
Jožef Ermenc, predsedn.

Slovinci!
darujte za
družbo Sv. Cirila in Metoda!

JOŽEF PRSTEC, 203 10

nasled. F. X. Halbärtha

trgovina z železnino v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 3.

**Vse cenejše kot v
vsaki drugi trgovini!**

priporoča svojo mnogovrstno
zalogo najboljšega šta-
jerskega kovanega železa
najboljši Portland cement in
Roman cement, traverze itd.

Za spomladni in letni čas patentirane F. X. Halbärtha

◆ Peronosporabrizgalnice ◆

dalje najboljše trake za požlahtenje, mlatilnice, kakor
tudi vsakovrstno drugo orodje po najnižji ceni.

Najtrpežnejše kose
za katere se jamči.

Velika zaloga nagrobnih križev, kuhinjske posode in orodja
za kovače, posamezni deli za strelovođe, lep za strehe, (Dachpappe),
izolirne plošče itd.

— Slovenska tvrdka! —

Alozij Horvat

kamnoseški mojster ✕ ✕
✕ v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 22 12—5

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Razpis

zmanjševalne dražbe za popravilo župnišča
pri Sv. Venčeslu.

Ta dražba se bo vršila na binkoštni torek, dne 2. junija t. l.
v župnišču pri Sv. Venčeslu ob 9. uri zjutraj. Vse popravilo se
bo oddalo enemu glavnemu podjetniku. Drugi pogoji dražbe se izvedo
v župnišču pri Sv. Venčeslu.

Cerkveno stavbeni odbor pri Sv. Venčeslu,

dne 21. maja 1903.

284 1—1

Šega Janez, načelnik.

Oznanilo.

Za 11 mesečni učni tečaj na državni gozdarski šoli v Gusverku
pri Marijinem Celju (Maria Zell), — tečaj se začne 1. oktob. 1903
— podelilo se boše šest deželnih ustanov in sicer dve
po 500 K in štiri po 400 K.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje vsaj do 1. julija t. l. pri
štajerskem deželnem odboru v Gradcu; prošnji se naj priloži:

1. Krstni list v dokaz, da je prosilec že spolnil 17. leto in da
ni prekoračil 22. leto.

2. Spričevalo okrajnega zdravnika, da so telesno popolnoma
sposobni za gozdarsko službo v visokem gorovju, posebno, da imajo
dober vid in sluh; spričevalo ne sme biti starejše kakor od 15. ju-
nija t. l.

3. Potrdilo s šolskimi spričevali, da ima prosilec toliko znanja,
kolikor si ga more pridobiti z dobrim vspehom na dovršeni meščan-
ski šoli, ali na treh letnikih spodnje realke ali gimnazije.

4. Dokazilo, da se je prošnjik bavil najmanj eno leto z go-
zdarskim ali enakim delom.

5. Domovnica.

6. Spričevalo o nramnosti in nepohabljenosti, če tega ne doka-
zuje že spričevalo, navedeno v točki 4.

7. Ubožni list.

8. Pravomočna izjava starišev ali dobrotnikov prosilčevih, s
katero se zavežejo, da bodo doplačali stroške za 11 mesečno šolanje
v kolikor ne bo zadostovala ustanova. Potrebne doneske in čas, kedaj
se naj določijo, bo določilo vrhovno šolsko vodstvo. Izjavo podpi-
sati morajo tudi tisti, ki bodo skrbeli za gojenca in še dve priči,
vrh tega mora izjavo poveriti tudi sodnija ali notar. Na izjavo mora
potrditi dotični občinski urad, da je isti, ki je podpisal izjavo tudi
zmožen plačati.

Kdor ne more popolnoma spolniti pogoja 1—8, na istega se
ne bo oziralo pri razdelitvi ustanov, ker se ti pogoji zahtevajo tudi
za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusverku. Skupni stroški za
hrano, postrežbo, perilo, šolske potrebščine in druge male nabave
so proračunjene za 11 mesečni pouk na 600 K.

Natančnejša določila o šoli, pouku, hišnem redu, disciplini so
na razpolago pri c. kr. upravi državnega posestva v Gusverku.

Gradec, dne 9. maja 1903.

283 1—1

Štajerski deželni odbor.

NAZNANILO.

V svrhu uničevanja medene rose (Oidium Tuckeri) oddaja de-
želno poskuševališče (Landes-Versuchsstation) v Gradcu (Heinrich-
strasse 47) in deželno poskuševališče v Mariboru žvepleni prah v
vrečah po 50 kg za 8 K (100 kg 16 K). — Pod 50 kg se ne oddaja.

Naročila se naj pošljejo z denarjem in natančnim naznanilom
naslova (zadnje pošte ali železnične postaje) na jedno navedenih
poskuševališč.

Žvepleni prah je najfinejše vrste (90 do 95 % droben) in se
njega čistost preiskuje pred pošiljanjem od deželnih strokovnjakov.

Vsaki pošiljatvi se pridene o porabi žvepla kratko navodilo.

Gradec, meseca majnika 1903.

259 3—3

Od dežel. odbora štajerskega.

Edmund graf Attems.

Mihaela Ilger sin

urar, prodajalec zlatnine in srebrnine

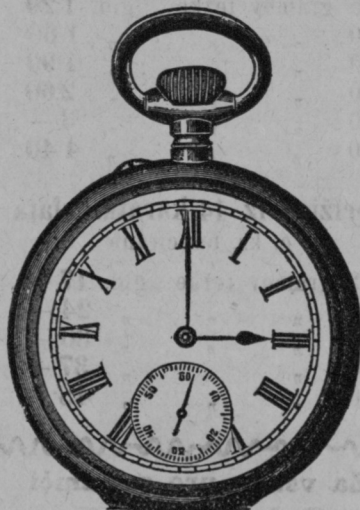
241 12—4

Poštna ulica 1.

MARIBOR

Postgasse 1.

Ustanovljeno l. 1830.

Ura iz nikla 2+0, 3+25 gld.;
iz srebra 4—, 4+50, 5— gld;
s 3 pokrovi 5+50, 6—, 6+50, 7—
do 12 gld.

Srebrna ura 4+80, 5+50, 6— gld.
Anker ure od 7 do 12 gld.
Jamči se 3 leta.

Srebrnaura 5+50, 6—, 6+50 gld.
Anker s 15 kamni 8 do 12 gld.

Poljski malec

(gips) 106 12—11

ki je priznано dobro gnojilo

priporoča

M. Berdajs v Mariboru.

Službo

organista in

cerkovnika

ali pa

občin. tajnika

kakor tudi oboje skupaj išče tri-
desetleten, oženjen mož z izvrst-
nimi spričevali. — Tozadevna
pisma se blagovolijo poslati na
upravništvo.

286 1

Vizitnice

vsakojake vrste

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Trgovina obstoja že 35 let.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol

„pri solncu“

Worsche

poprej Joh. Grubitsch

266 10-3

13 1-5

Gosposka ulica št. 10 **Maribor**

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje **pomladanske in letne novosti**, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po **izredno najnižji ceni**.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki črni rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste sukneno blago.

Lepa pristna volna za celo žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovjših modnih barvah; **izvrstni lepi svileni robci za na glavo od gld. —.65. —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.40** in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradlna za postelje, **posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej**, izgotovljene rjuhe od gld. —.90 naprej, prti, servijeti, brisače, vsakovrstno opravilo in mnogo drugega. — **Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.**

Ustanovljena leta 1868.

Karol Kociančič

268 2

**kamnoseški mojster v Mariboru
Schillerstrasse 25.**

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno - kiparskih del, kakor tudi popravila na istih. — **Vzorci in proračuni.**

Za škropljenje trt se k bakreni galici rad primeša 261 4-3

Paurov patentirani lug,

kateri se bolje prilaga škropivu, kakor dosedaj rabljeno apno. S primešanjem tega luga se potrebuje polovica manj bakrene galice in je zraven tega tudi veliko ceneji ko galica.

S **Paurovim patentiranim lugom** poškrplojene trte obrodijo kaj dobro in se razlikujejo od drugih v tem, da so jako lepe, zdrave in še pozno v jeseni zelene. — Tudi se s škropljenjem tega **Paurovega patentiranega luga** zabrani gnjiloba grozdja. — To resnico potrjuje več izkušenih vinorejcev, ki ta **Paurov patentirani lug** z najboljšimi uspehi že več let rabijo. — Pripravi se **Paurov patentirani lug** na ta način, da se posebej raztopi v gorki vodi in še le potem primeša raztopljeni galici. — Za prvo škropljenje se vzame 1½ kg bakrene galice, 1 kg Paurovega patentiranega luga; za drugo škropljenje pa 2 kg bakrene galice in 1½ kg Paurovega patentiranega luga na polovnjak vode.

Dobiva se v vsaki večji **špecerijski trgovini** ali pa pri izdelovaltju **Konradu Pauer na Polzeli v Savinjski dolini.**

Bivši sekundarij Graške občne bolnice

dr. Janko Serbec

naznanja, da se je kot **praktičen in zobozdravnik v Celju** naselil in da ordinuje v „**Narodnem domu**“ za notranje in druge bolezni od 8—10 dopoldne, ½ 3—½ 4. popoldne. kot zobozdravnik od 8—12 dopoldne in 2—5 popoldne.

Ob nedeljah in praznikih samo dopoldan.

270 2-2

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in poceni. 265 13-3

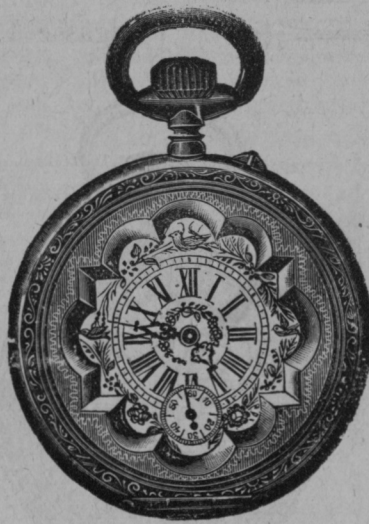
Vizitnice priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru

ANTON KIFMAN

280 10-2

največja štajerska zaloga ur iz najboljših izdelovalnic.

Glavna prodajalna: Gosposka ulica št. 5, — filijalki: Tegetthoffova ulica št. 27 in Koroške ulice št. 7.

Srebrne verižice
c. kr. buncirane

15 gramov težke	gld. 1.20
20 " " "	1.60
25 " " "	1.90
40 " " "	2.60
50 " " "	3.—
70 " " "	4.40

Verižice iz 14 karatn. zlata
c. kr. buncirane

12 gramov težke	gld. 17.—
18 " " "	24.—
24 " " "	30.—
30 " " "	37.—
40 " " "	48.—

Srebrna ura z dvoj. pokrovom gld. **5.—** s posebno močnim in najboljšim kolesovjem gld 7.50,

Srebrna remonter ura gld. **3.50** s posebno močnim in najboljšim kolesovjem gld. 5.50.

Srebrna ura, remonter, gld. **3.50** s posebno močnim in najboljšim kolesovjem 5.50.

Za vsako uro se jamči 3 leta.